

2 Απριλίου: Εορτάζει ο Όσιος Σάββας ο εν Καλύμνω

/ [Βίοι Αγίων](#)

Σάββα τοις πάλαι αμιλληθείς Αγίοις.

Συν τούτοις δεδόξασαι θαύμασι πλείστοις.

Ο θεόφρων πατήρ ημών [Σάββας ο νέος ο εν Καλύμνω](#), γεννήθηκε το έτος 1862 μ.Χ. στην Ηρακλείτσα (αναφέρεται και η Γάνου Χώρα της περιφέρειας Αβδίου) της Ανατολικής Θράκης, από πτωχούς γονείς, τον Κωνσταντίνο, που ασκούσε το επάγγελμα του μικροπωλητού και τη **Σμαραγδή**. Ήταν μοναχοπαίδι και κατά το βάπτισμα έλαβε το όνομα Βασίλειος. Από μικρή ηλικία ήταν πιστός και ευσεβής, αλλά και ένθερμος εραστής της αγγελικής μοναχικής ζωής. Αφού τελείωσε τα εγκύκλια μαθήματα και φύλαξε τον εαυτό του καθαρό από κάθε μολυσμό, δεν συνέχισε τις σπουδές του στο γυμνάσιο, είτε διότι δεν είχε τη δύναμη ο πατέρας του, είτε διότι ο ίδιος ο Βασίλειος δεν είχε διάθεση περαιτέρω μορφώσεως. Κατόπιν τούτου, οι γονείς του του άνοιξαν ένα μικρό κατάστημα. Ο **Βασίλειος**,

άγοντας το 12ο έτος της ηλικίας του, διαπίστωνε καθημερινά, ότι το επάγγελμα που ασκούσε δεν ήταν στη φύση του. Έπρεπε, λοιπόν, να κόψει το δεσμό που του δημιουργούσε αυτό με τον υλικό κόσμο και να προχωρήσει στο πέλαγος της χάριτος του Θεού. Ήθελε να ζήσει για τον Χριστό και μόνο. Η μητέρα του, μόλις πληροφορήθηκε τους πόθους του τον βεβαίωσε ότι «αν το κάνεις αυτό θ' αποθάνω».

Στην απαλή ηλικία των 12 ετών αντιμετωπίζει τον μέγα τούτο προβληματισμό. Η έλξη του Θεού είναι ισχυρότατη, όπως και η κλίση του. Το «φύγε και σώζου» κυριάρχησε και έτσι, μία ημέρα ιστορική, αλλά και λαμπρή, έβαλε το κλειδί του καταστήματος κάτω από μία πέτρα και κατέβηκε στο λιμάνι για να πραγματοποιήσει την απόφασή του. Ως ελάφι, τώρα, κατευθύνεται προς το ευωδες περιβόλι της Παναγίας, το Άγιον Όρος. Εκεί, εγκαταβιώνει στη **Σκήτη της Αγίας Άννης**, όπου και απολαμβάνει τους πρώτους καρπούς των ιερών πόθων του. (Κατ'άλλη γνώμη, που στηρίζεται σε διηγήσεις, πρώτα πήγε στα Ιεροσόλυμα). Στη Σκήτη αυτή δέχθηκε το βάρος της μοναστικής δοκιμασίας επί 12 έτη (κατ'άλλους επί 6 έτη) και ασκήθηκε στο έργο της αγιογραφίας και της βυζαντινής μουσικής.

Μετά από προσευχή παίρνει την απόφαση να πάει στα **Ιεροσόλυμα**. Διέρχεται από την γενέτειρά του, επισκεπτόμενος δε τους γονείς του, αναγνωρίζεται από κάποιο σημάδι του μετώπου του. Ο πειρασμός θερμαίνεται και πάλι. Πάλι εμπόδια από τη μητέρα του. Φεύγει ο ακτήμων με τη βοήθεια πλουσίου ανδρογύνου, που πηγαίνει στους Αγίους Τόπους. Ως χρόνος αφίξεώς του στα Ιεροσόλυμα αναφέρεται το έτος 1887 μ.Χ., σε έγγραφο του Αρχιγραμματέως του ομωνύμου Πατριαρχείου. Αφού προσκύνησε με δέος και ευλάβεια τους Αγίους Τόπους, εισέρχεται στην ιστορική Μονή του Χοτζεβά και γίνεται αδελφός αυτής.

Μετά τριετή ενάρετο και οσιακό βίο στη Μονή αυτή κείρεται το έτος 1890 μ.Χ. μοναχός. Οπλισμένος με την αγιαστική χάρη και θωρακισμένος με την αήττητη πανοπλία του αγγελικού σχήματος, το 1894 μ.Χ. αποστέλλεται από τον Καθηγούμενο της Μονής στο Άγιον Όρος για να ασκηθεί στην Ιερά Σκήτη της Αγίας Άννης, υπό την καθοδήγηση του αιμνήστου Αρχιμανδρίτου Ανθίμου, στην αγιογραφία, προφανώς να ειδικευθεί στην τέχνη. Επανέρχεται μετά Ζετίαν στην Ιερά Μονή Χοτζεβά και το 1902 μ.Χ. προχειρίζεται σε διάκονο και το επόμενο έτος σε πρεσβύτερο. Διατελεί επί ένα έτος (1906 μ.Χ.) εφημέριος της Θεολογικής Σχολής του Τιμίου Σταυρού, όπου γνωρίζεται με τον Χρυσόστομο Παπαδόπουλο, τον μετέπειτα καθηγητή του Πανεπιστημίου και **Αρχιεπίσκοπο Αθηνών** και πάσης Ελλάδος. Ο Χρυσόστομος Παπαδόπουλος ως Αρχιεπίσκοπος Αθηνών, αποφαινόμενος περί του Αγίου Σάββα, πριν ακόμα κοιμηθεί και αναγνωρισθεί η αγιότητά του, έλεγε στον Καλύμνιο φίλο του Γεράσιμο Ζερβό: «*Να ξέρεις, Γεράσιμε, ότι ο πατήρ Σάββας είναι άγιος άνθρωπος*».

Το 1907 μ.Χ. επανέρχεται στην Ιερά Μονή Χοτζεβά και ασχολείται, παράλληλα προς την έντονη πνευματική ενάσκησή του, με το ευλογημένο εργόχειρο της αγιογραφίας.

Το 1916 μ.Χ., ύστερα από 26 χρόνια περίπου παραμονής στους Αγίους Τόπους επέστρεψε στην Ελλάδα. Έτσι σφραγίζει μια ωραία ασκητική ζωή, πλήρη πνευματικής καρποφορίας. Έφυγε από την έρημο του Ιορδάνου, όπου ζούσε «ως υσιπέτης αετός», τρεφόμενος ως πτηνό με μια κουταλιά βρεγμένο σιτάρι την ημέρα και νερό από τον ποταμό, διότι οι Άραβες πολεμούσαν τον ευλογημένο ερημικό βίο.

Ευρισκόμενος στην **Ελλάδα** αναζητεί νέα γη ασκήσεως. Κατά το έτος της επιστροφής του, φαίνεται ότι μετέβη στη νήσο **Πάτμο**. Αφού παραμένει εκεί επί 2 έτη, πηγαίνει στο Άγιον Όρος, απ' όπου κατέρχεται στην Αθήνα για να αγοράσει υλικά αγιογραφίας. Κατά το διάστημα αυτό και μέχρι μεταβάσεώς του στην Αίγινα φαίνεται ότι μετέβη στο ξερονήσι Παραμπόλα και στην **Ύδρα**.

Στην Αθήνα συναντά υποτακτικό του **Αγίου Νεκταρίου** (βλέπε 9 Νοεμβρίου), ο οποίος τον πληροφορεί ότι τον αναζητεί. Απ' αυτό συνάγεται ότι οι δύο Άγιοι είχαν προηγούμενη γνωριμία. Από την Αθήνα, λοιπόν, πηγαίνει στην Αίγινα, όπου διακονεί τον Άγιο Νεκτάριο μέχρι την κοίμησή του. Η μετά του Αγίου Νεκταρίου συγκαταβίωσή του συνέβαλε πολύ στην περαιτέρω πνευματική πρόοδο του Οσίου. Εγνώρισε την αυστηρά άσκηση του Αγίου Νεκταρίου, τους πολέμους των μικρών ανθρώπων, αλλά και την αναμφισβήτητη αρετή του, την παροιμιώδη ταπείνωση και απλότητά του. Είδε τη θεία κοίμησή του, η οποία βεβαίωσε την ευαρέσκεια προς αυτόν του **Παναγάθου Θεού** με τα έκδηλα σημεία του Αγίου Μύρου και της ευωδίας, αλλά κυρίως της θαυματουργικής χάριτος. Στην Αίγινα παραμένει μέχρι το έτος 1926 μ.Χ. Αναχωρεί για την Αθήνα, διότι στη Μονή προσέρχεται πολύς κόσμος και ο θόρυβος τον κουράζει. Στην Αθήνα συναντά τον **Γεράσιμο Ζερβό**, ο οποίος τον φιλοξενεί στο σπίτι του και τον πείθει τελικά να μεταβεί στην Κάλυμνο.

Το ίδιο έτος (1926 μ.Χ.) φθάνει στην Κάλυμνο, όπου μετά από κάποια έρευνα – περιπλάνηση εγκαταβιώνει οριστικά στην **Ιερά Μονή Αγίων Πάντων**. Σ' αυτή τη Μονή, της οποίας τυγχάνει κτήτορας, είχε ασκητεύσει και ο ενάρετος και διορατικός **Ιερομόναχος π. Ιερόθεος Κουρούνης**. Ο θεσπέσιος αυτός λειτουργός του Υψίστου, προ της κοιμήσεώς του, παρηγορώντας τις λυπημένες αδελφές είπε: «μετ' ολίγον θα έλθω εδώ ανώτερός μου». Και πράγματι επαληθεύθηκαν τα λόγια του. Ο **π. Σάββας**, ευθύς μετά την εγκατάστασή του στην **Ιερά Μονή των Αγίων Πάντων**, κτίζει με τη βοήθεια του Γεράσιμου Ζερβού τα επάνω κελλιά και αρχίζει μία έντονη πνευματική ζωή. Αγιογραφεί, τελεί τα Θεία Μυστήρια και τις Ιερές Ακολουθίες, εξομολογεί, διδάσκει με το στόμα και το

παράδειγμά του και βοηθεί χήρες, ορφανά και φτωχούς. Ζει με ταπείνωση, άσκηση και προσφορά, ώστε το αγγελικό παράδειγμά του να ενθymούνται με δάκρυα και συγκίνηση όσοι τον εγνώρισαν. Πάντοτε δε θα επικαλούνται με πίστη τη χάρη του στις ποικίλες δοκιμασίες της ζωής τους. Πρόθυμος όταν ζούσε, προθυμότατος μετά την κοίμησή του.

Ήταν επιεικής και εύσπλαχνος στις αμαρτίες των άλλων, δεν ανεχόταν τη βλασφημία και την κατάκριση. Αυτά τα δύο πολύ τον τάρασσαν. Η σκληρά άσκησή του του χάρισε την ευωδία του σώματός του, αλλά και την ασθένεια. Το πέρασμά του ήταν ευώδες. Αυτή η ευωδία θα εξέλθει και από το μνήμα του κατά την εκταφή του. Όπως σ' όλους τους ανθρώπους του Θεού, έτσι και από τον π. Σάββα δεν έλλειψε «ο σκόλοψ τη σαρκί». Υπέφερε από προστάτη και σοβαρά κοιλιακή πάθηση. Για τον προστάτη έκανε εγχείρηση και θεραπεύτηκε. Όταν του έλεγαν να πάει στην Αθήνα να θεραπευθεί και για το κοιλιακό νόσημα, απαντούσε: «Αυτό, παιδί μου, θα μας σώση, τίποτε άλλο δεν κάναμε. Αυτό είναι το καλό που θα μας πάει στον Παράδεισο. Ο Θεός είναι μεγάλος». Ο π. Σάββας αγαπούσε όλους τους ανθρώπους και κατέβαλλε προσπάθεια για τη μετάνοιά τους και επιστροφή τους στον Χριστό. Η αγάπη του ήταν ειλικρινής και πηγαία. Ήταν δε αφιλοχρήματος. Ουδέποτε κρατούσε χρήματα. Από την αγιογραφία και τα μυστήρια ό,τι ελάμβανε τα έδινε στους πτωχούς, στις χήρες και τα ορφανά. Η ζωή του ήταν μία συνεχής κατάσταση αγίας υπακοής. Ενδεικτικό αυτού είναι και η υπακοή του να δεχθεί κατά την περίοδο σοβαράς ασθενείας, ο ακρότατος αυτός ασκητής (στο Άγιον Όρος κατ' εντολή του γέροντά του) τον **Δεκαπενταύγουστο** κρέας πετεινού. Ο μακάριος, για κάθε πνευματικό πρόβλημα ελάμβανε άνωθεν την πληροφορία και έτσι βάδιζε επί του ασφαλούς. Είχε πολλούς πειρασμούς και χάλασε πολλές παγίδες του διαβόλου. Κάποτε, και συγκεκριμένα μία **Καθαρά Δευτέρα**, για να μη τελέσει τις ακολουθίες του, τον έκλεισε επί τρεις ημέρες στο κελλί του. Ήταν χαριτωμένος και ευλογημένος από τον Κύριο. Πράος, ανεξίκακος, άδολος, υπάκουος και πονετικός.

Δόξασε τον άγγελο στη γη και τον άνθρωπο στους ουρανούς. Ήταν άγγελος και άνθρωπος και αντιστρόφως. Κατά τον τρόπο αυτό εκπλήρωσε τις ημέρες της επί γης πορείας του μέχρι της 7ης Απριλίου 1948 μ.Χ., ότε παρέδωκε την αγία του ψυχή στον Κύριο. Περί το τέλος της ζωής του βρίσκεται σε άκρα περισυλλογή και ιερά κατάνυξη. Επί τρεις ημέρες δεν δέχθηκε κανέναν. Βρίσκοταν πλέον στο στάδιο της ιεράς μεταστάσεώς του. Έδωσε τις τελευταίες συμβουλές και ζήτησε την εν Χριστώ αγάπη και υπακοή. Όταν ο επιθανάτιος ρόγχος τον κατέλαβε και επί μακρόν συνεχίζετο, ξαφνικά λαμβάνει δυνάμεις, ενώνει τα μικρά ευλογημένα χέρια του και χειροκροτεί επανειλημμένα, ενώ από τα χείλη του εξέρχονται οι τελευταίες ιερές φράσεις: «Ο Κύριος, ο Κύριος, ο Κύριος». Ήταν η βεβαίωση της

θείας μεταφυσικής πορείας του. Ήταν το κύκνειο άσμα της θεοφιλούς ζωής του. Την ώρα εκείνη λίγες μόνο μοναχές περιέβαλαν μία αγία μορφή, έναν θαυμάσιο αγωνιστή της πίστεως και της ευσεβείας, έναν οικιστή του Παραδείσου. Ο ουρανός γνώρισε τη μετάστασή του και πανηγύριζε. Έτσι, η γη χάρισε στον ουρανό τον άγιο αυτό βλαστό της και ο ουρανός αποδέχθηκε την ιερά αυτή προσφορά. Είθε και εμείς, μιμούμενοι, κατά το δυνατόν, τις αρετές του Αγίου Σάββα του νέου, του θαυματουργού, αλλά και με τις πρεσβείες του να αξιωθούμε της Ουρανίου Βασιλείας.

Μετά από δέκα έτη, έγινε η ανακομιδή των αγίων και χαριτόβρυτων λειψάνων του, στις 7 Απριλίου 1957 μ.Χ., προεξάρχοντος του μακαριστού Μητροπολίτου Λέρου, Καλύμνου και Αστυπάλαιας κυρού Ισιδώρου, ενώπιον πλήθους λαού. Ένα πυκνό νέφος θείας ευωδίας κάλυψε ολόκληρη την περιοχή και το νέο για το θεϊκό σημείο έκανε αμέσως το γύρο του νησιού. Το ιερό λείψανο του Οσίου μεταφέρθηκε σε λάρνακα, στο παρεκκλήσι του Αγίου Σάββα του Ηγιασμένου.

Η επίσημη Αγιοκατάταξη του Οσίου Πατρός ημών Σάββα του Νέου έγινε διά Πατριαρχικής Συνοδικής Πράξεως της 19ης Φεβρουαρίου 1992 μ.Χ.